

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Dæmonis inuocatio manifesta, quæ propriè incantatio dicitur, peccatum
est grauißimum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

344   **Incantatio.**

In delectationem veneream . Voluntariè autem delectari de persona quacunque pulchra visa , licet non sit venereum secundum genus suum : potest tamen & facilè fieri venereum ex affectu videntis illecdio, sentato &c.

Dæmonis inuocatio manifesta , que propriè incantatio dicitur , peccatum est grauiſſimum.

Incantatio omnis, peccatum est mortale ex suo genere: quia inuocatio est dæmonis manifesta vel tacita ex aliqua superstitione adiuuenta ad nonnullum dæmonis cultum . Et propterea non excusatur exercens incantationem quamcunq[ue] à mortali peccato, nisi propter imperfectionem actus ex parte hominis, non per se (hoc est ex intentione) sed per accidens dæmonem inuocantis : puta quia nescit interuenire ab i[n]d[i]stria dæmonum inuocationem , & bona fide credit se clare operam rei licitæ.

Sed bene nota hanc ignorantiam tacita inuocacionis habere locum in personis idiotis, quandiu non sunt moniti ut deserant. Nam post monitionem non excusantur amplius: quia cessat bona fides : & inde coniunctur quod non per ignorantiam peccant, qui postquam sciunt aut dubitant de inuocatione dæmonum, nihilominus faciunt. Et similiter non excusantur de præteritis ignorantes, qui si sciuisserint, nihilominus fecissent : quia ignorantia non fuit causa peccati.

Deprehenditur autem tacita inuocatio dæmonum ex multis specialiter ex septem.

Primo, ex adiuncta aliqua conditione vana ut necessaria : ut si ponatur virtus in verbis sacris, dum tamen scripta sint in pelle , aut tali hora: & similia quas p[ro]p[ter]e ad Dei cultum spectant, nec ad testam rationem.

Hec

Hæc enim vana diabolus apposuit ut sua sacra. Secundò, ex adiunctis rationalibus ut naturalibus: ut si ad effectus naturales adhibeantur characteres significatiui: referuntur enim huiusmodi characteres ad dæmones intelligentes ipsos. Tertiò, ex adiunctis nominibus ignotis, vel absolutè, vel ad quid pertineat: hoc enim dæmonum est opus quasi manifestum.

Quartò, ex excellentia effectus sperati, quia scilicet excedit virtutem naturalium agentium: ut nosse secrera cordium, sanari statim hominem aut equum, & huiusmodi. Et hoc intelligi quod ad medicinalia seu naturalia. Quintò ex vanitate effectus: puta quia quædam sacra verba dicta mouent annulum super filum: & similia vana. Ex hoc enim ipso quod vanus est effectus, constat quod nō est virtus diuina, sed diabolica, non assistens verbis sacris, sed assistens sacrificio quod sibi fit, honorando ipsum illis verbis: gaudet enim honorari verbis & rebus sacris. Et sciant lectores, quod volui non experiri, sed contuincere huiusmodi diabolicam institutionem ad effectus vanos propter utilitatem fidelium. Accepto namque filo & annulo, protestatus sum quod versum illum sacrum Deo vero (cui à P̄lāmista dirigitur) dicebā, & non tanquam institutum ad mouendum annulum: & sic dixi versulum illum, & annulus non est motus: ut hinc cognoscant omnes, quod tunc diabolus mouet annulum quando versus ille dicitur ei ut ipse instituit. Dicit autem ei tacita intentione quicunque dicit etiam iocando illum, ut habentem vim ad mouendum annulum: quia vim illam non habet nisi ex pacto olim inito cum dæmons aliquo. Et de similibus idem fac iudicium.

Sextò, ex falsis adiunctis: puta quod Christus habuit febrem aut spasmū neruorū, & homini, est enim diabolus pater mendacii; Deus autem nō eget mendacius

daciis nostris. Et huic modo propinquus est sepius, quando adiungunt apocrypha seu incerta. Mirum est enim quod homini incerta habeant à Deo virtute: n. & certa non. Et rursus quod sanctis viris quibus Deus credidit secreta sapientiae suae & virtutem potentiae suae in miraculis & sacramentis, & curam animalium, quibus promisit notitiam omnis veritatis, secretas has lacrorum virtutes negauerit, & vetulis ac personis qualibuscumque hæc communicauerit. Vnde homini incerta sunt saltem ut suspecta caueda. Et si non vis falli, nulli in materia incantationum credas: quia impossibile videtur ut non interueniat aliqua supersticio saltem in modo dicendi: puta dicere Pater noster ad aures equi. hoc enim superstitionis constat esse, & sic de aliis.

Crimen incendiarij voluntariè commissum mortale est, & ciuili pœna multandum.

Incendiarius (hoc est malo animo comburens) manifestum damnum infert, & periculo reliqua exponit. Vnde à crimine maximo non excusat si ex intentione facit. Si vero præter intentionem ex negligencia, iuxta modum negligentiae reus est apud Deum. Quod si absque omni ipsius culpa contingat ab eo incendiū processisse, nullum peccatum est: sicut absque culpa tempore statuto communiter incenduntur campi in fine Augusti, vel &c. iuxta patriarum consuetudines diuersas. Sunt autem incendiarii excommunicandi. Et si denunciati fuerint excommunicati, non possunt nisi ab Apostolica sede absolui: ut habetur extra de sent. excom.

Coitus carnalis inter consanguineos commissus damnabilis est, quia

MATH-